

237. SCHWARZBURG-GÜNTER Roman, syn Kazimierza i Marii z Jezierskich, **właścicielei majątku Blinno**, urodzony 22 października 1886 roku. Wykształcenie wyższe rolnicze. Jeden z głównych założycieli Spółdzielni Mleczarskiej w Lipnie. Administrował majątkami Kijaszkowo i Steklinek ¹, należącymi do rodziny Lissowskich. Aresztowany przewencyjnie w dniu 06-04-1940 r. w majątku Blinno w ramach akcji wymierzonej przeciwko inteligencji polskiej – ponieważ odmówił podpisania volkslisty. Osadzony w obozie przejściowym w Działdowie (Durchgangslager Soldau), a następnie przeniesiony 18-04-1940 r. do KL Dachau. **Zmarł 27 października 1940 roku w obozie koncentracyjnym w Mauthausen**. Symboliczny grób znajduje się na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Nota biograficzna sporządzona na podstawie danych pozyskanych z następujących źródeł:

1.

Miroslaw Krajewski w „Nowym słowniku biograficznym ziemi dobrzyńskiej” ² prezentuje następujący biogram:

SCHWARZBURG-GÜNTER ROMAN (*22 X 1886 r. †27 X 1940 r. w Mauthausen), inżynier rolnik, ziemianin, ofiara zbrodni niemieckich
Był synem Kazimierza i Marii z Jezierskich, właścicielei majątku Blinno. Zdobył wyższe wykształcenie rolnicze. W latach 1905-1939 był właścicielem majątku Blinno o powierzchni 295 ha. Był jednym z głównych założycieli Spółdzielni Mleczarskiej w Lipnie. Nadto administrował majątkami Kijaszkowo i Steklinek, należącymi do rodziny Lissowskich.
W kwietniu 1940 r. za odmowę podpisania *Volkslisty* został aresztowany przez Niemców w majątku Blinno. Następnie wywieziony został do hitlerowskiego obozu koncentracyjnego w Mauthausen, gdzie zmarł.
Jego symboliczny grób znajduje się na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

AWKW Rypin, KHip. Blinno; Epsztejn-Górzyński, *Spis ziemian*, s. 42, 62; Gałkowski-Piotrowski, *Rogowo*, s. 292-293; Jasiewicz, *Lista*, s. 1038; Krajewski, *W cieniu wojny*, s. 63; Piotrowski, *Słownik*, s. 210; Wasiak, *Właściciele*, s. 1; *Ziemianie dobrzyńscy*, s. 396.

2.

Identyczny biogram prezentują:

Andrzej Szalkowski i Piotr Gałkowski w książce: *Zbrodnie niemieckie na Ziemi Dobrzyńskiej (byłe powiaty Lipno i Rypin) w latach 1939-1945*, Rypin 2019, s. 630 ³.

P. Gałkowski, R. Piotrowski, w książce „*Rogowo i okolice*” ⁴.

¹ W okresie międzywojennym Kijaszkowo liczyło 584 ha, zaś Steklinek 627 ha gruntów. W: Katalog polskich zamków, pałaców i dworów. <http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/1328/Steklinek/>

² Miroslaw Krajewski, Nowy słownik biograficzny ziemi dobrzyńskiej, Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe & Miroslaw Krajewski, Rypin 2014 r. T. 2 lit M-Ż, s. 288, Źródło: Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa, bezpośredni link do publikacji: <https://kpsc.umk.pl/dlibra/publication/195425/edition/200146>

³ A. Szalkowski, P. Gałkowski, Zbrodnie niemieckie na Ziemi Dobrzyńskiej (byłe powiaty Lipno i Rypin) w latach 1939-1945, Rypin 2019, s. 630, na podstawie: P. Gałkowski, Ziemianie i ich własność w Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1918-1947, Rypin 1999.; K. Jasiewicz, Lista strat ziemiaństwa polskiego 1939-1956, Warszawa 1996, s. 533,

⁴ P. Gałkowski, R. Piotrowski, Rogowo i okolice, Rypin-Rogowo 2000, s. 292-293.

Również podobnej treści biogram zamieszczona na stronie internetowej Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie w wykazie Indeksie Osobowym pomordowanych z terenu Ziemi Dobrzyńskiej⁵.

Podobnej treści biogram przytaczają autorzy Dariusz Lazarowski, Anna Stręciwilk, Krzysztof Stręciwilk, Elżbieta Żendarska w książce „Polacy, Żydzi, Niemcy Ziemi Sierpeckiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej”⁶

3.

Instytut Pamięci Narodowej w swoich zasobach posiada następujące informacje o SCHWARZBURG-GÜNTNER Romanie⁷

Dane osobowe

Nazwisko: **Günter vel Schwarzburg**, Imię: **Roman**, Płeć: **mężczyzna**, miejsce zamieszkania: **Blinno**, data śmierci: **1940-10-27**

Informacje o prześladowaniach

Uwięzienie: **zginął**, rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, data śmierci: **1940-10-27**, miejsce śmierci: **Mauthausen**, dodatkowe informacje: **świadkowie: Maria Pleszczyńska, Zofia Sosnowska**

Źródło: IPN BU 3049/253 s. 53, Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Warszawie.

Formularze do ksiąg zgonów z okresu okupacji. Parafia św. Jana w Śródmieściu, strona www:

<https://ipn.gov.pl/>

4.

Na podstawie inwentarza publicznego Instytutu Pamięci Narodowej Czytamy zawierającego krótką notatkę z akt dochodzeniowo śledczych Tajnej Policja Państwowa. Oddział w Ciechanowie /Płocku 1939-1945⁸ czytamy:

Akten der Geheimen Staatspolizei. Staatspolizei(leit)stelle Zichenau über von Schwarzburg Günther Roman, geb. 22.10.86 [Akta w sprawie: Roman Günther-Schawrzburg, imię ojca: Kazimierz, ur. 22-10-1886 r.; aresztowany prewencyjnie w ramach akcji wymierzonej przeciwko inteligencji polskiej]

⁵ Indeks Osobowy pomordowani z terenu Ziemi Dobrzyńskiej, bezpośredni link do strony internetowej: <http://ziemiadobrzynska.eu/indeks-osobowy-pomordowani-z-terenu-ziemi-dobrzynskiej-radkowski-do-rzeszotarski/>

⁶ Polacy, Żydzi, Niemcy Ziemi Sierpeckiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej, Praca zbiorowa: Dariusz Lazarowski, Anna Stręciwilk, Krzysztof Stręciwilk, Elżbieta Żendarska, Wydawca: Społeczny Komitet Renowacji Miejsca Pamięci Narodowej w Sierpcu, ul. Wojska Polskiego 28a, Sierpc 2022 rok, s. 400-401

⁷ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, osoba wyszukiwana Günter, L.p. 52 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

⁸ Bezpośredni link do dokumentu: <https://inwentarz.ipn.gov.pl/node/5252681>

IPN GK 629/5645

AKTOWÓRCA

Zespół/Zbiór:

[Tajna Policja Państwowa, Oddział w Ciechanowie/Płocku 1939-1945](#)

Seria:

[Akta spraw dochodzeniowo-śledczych](#)

INFORMACJE IDENTYFIKUJĄCE

Sygnatura IPN: IPN GK 629/5645

Dawna sygnatura: 521/5645, 148/5645

OPIS ZAWARTOŚCI

Tytuł:

Akten der Geheimen Staatspolizei, Staatspolizei(Eit)stelle Zichenau über von Schwarzburg Günther Roman, geb. 22.10.86 [Akta w sprawie: Roman Günther-Schwarzburg, imię ojca: Kazimierz, ur. 22-10-1886 r.; aresztowany prewencyjnie w ramach akcji wymierzonej przeciwko inteligencji polskiej]

DATY WYTWORZENIA DOKUMENTÓW

Data początkowa: 1940

Data końcowa: 1940

OPIS ZEWNĘTRZNY

Forma fizyczna: Dokumentacja aktowa

Liczba tomów: 1

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA

Nazwa archiwum:

[Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie](#)

5.

Skany dokumentów obozu koncentracyjnego KL Dachau odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives ⁹ osoba poszukiwana Schwarzburg ¹⁰.

Last... ▾ ↑	Firs... ▾	Maid... ▾	Plac... ▾	Date... ▾	Pris... ▾
SCHWARZBURG	GÜNTER ROMAN		Tonie	10/22/1886	

⁹ Arolsen Archivist to Międzynarodowe Centrum Badań Prześladowań Nazistowskich i jednocześnie największe archiwum dokumentów dotyczących ofiar i Ocalonych. Zbiory zawierają informacje o 17,5 mln osób i są wpisane na listę dziedzictwa UNESCO „Pamięć Świata”. Przez wiele lat głównym zadaniem Arolsen Archives, instytucji, założonej w 1948 roku przez aliantów pod nazwą International Tracing Service (Międzynarodowa Służba Poszukiwań), było poszukiwanie i dokumentowanie losów ofiar prześladowań nazistowskich.

¹⁰ Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/>. Osoba poszukiwana: Szwarcburg, Bezpośredni link do dokumentów: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/130430090?s=Schwarzburg&t=532942&p=0>

Wykaz przybyłych więźniów do KL Dachau
 data utworzenia dokumentu 1940-04-04 - 1940-05-06

Gef Nr	Zug-Date	Name, Voername	Act	Gebtag	Geb Ort	Staatsangeh	Beruf	Wohnort u. Strafs
V 4170	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Kopyn	2	Landwirt	Wyszyn
V 4172	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4173	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4174	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4175	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4176	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4177	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4178	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4179	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4180	28.04	Podlesie Jan	20	21.12	Podlesie	2	Landwirt	Wyszyn
V 4181	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4182	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4183	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4184	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4185	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4186	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4187	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4188	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4189	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4190	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4191	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4192	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4193	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4194	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4195	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4196	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4197	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4198	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4199	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno
V 4200	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie	2	Landwirt	Blinno

DocID: 130430090

Gef Nr	Zug-Date	Name, Voername	Act	Gebtag	Geb Ort
V 4180	28.04	Krępeć Jan	20	21.12	Podlesie
V 4181	28.04	Schwarzburg-Günter	20	22.10.16	Tomie

Religion	Staatsangeh.	Beruf	Wohnort u. Strafs
2	2	Landwirt	Podlesie
2	2	Landwirt	Blinno

Do obozu koncentracyjnego KL Dachau właściciel majątku w Blinnie - Roman SCHWARZBURG-GÜNTER przybył razem z Janem Krępeć – właścicielem majątku w Podlesiu – co potwierdza dokument z rejestracji więźniów. Janowi Krępeć nadano numer więźnia 4180, Romanowi SCHWARZBURG-GÜNTER kolejny 4181.

6.

Skany dokumentów obozu koncentracyjnego KL Mauthausen¹¹ odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives.

Last... ▾ ↑	Firs... ▾	Maid... ▾	Plac... ▾	Date... ▾	Pris... ▾
VON SCHWARZBURG	GÜNTER		Toni	10/22/1886	

C

Nr. 2948

Mauthausen, den 31. Oktober 1940

Der Landwirt Günter von
Schwarzburg, k. u. k. Landwirt,
wohnhaft in Linz, Gemeinde Göggs, Kreis Linz,
ist am 27. Oktober 1940 um 8 Uhr 15 Minuten
in Mauthausen, Mauthausen verstorben.

Der Verstorbene war geboren am 22. Oktober 1886
in Wien, Kreis Simmering

(Standesamt Nr.)
Vater: Leopold Schwarzburg
Mutter: Maria Johanna Jezierka
Der Verstorbene war — nicht — verheiratet

Eingetragen auf mündliche ~~schriftliche~~ Anzeige von Franz
Groschupfer, H. Rothensiefer
Der Anzeigende ist ~~unterschriftet~~

Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben
Franz Groschupfer
Der Standesbeamte
in Vertretung Maria Richter

Todesursache: ~~Herz-Kreislauferkrankung~~

Eheschließung des Verstorbenen am in
(Standesamt Nr.).

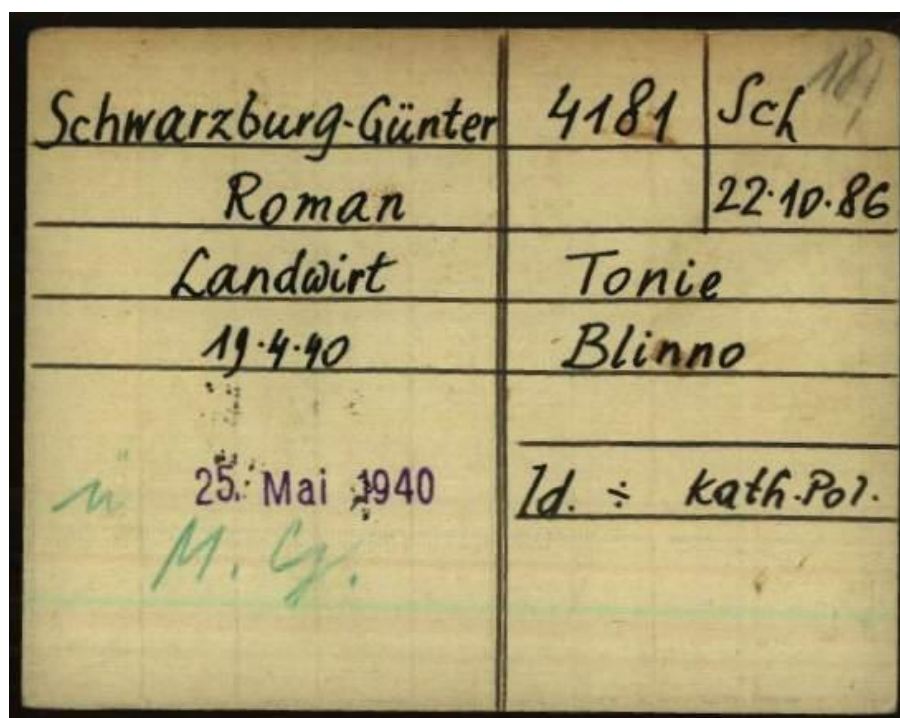
DocID: 131533851 (GÜNTER VON SCHWARZBURG)

¹¹ Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/>. Osoba poszukiwana: Szwarcburg, Bezpośredni link do dokumentów: https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/131533851?_Schwarzburg&t=793&p=0

7.

Skany dokumentów obozu koncentracyjnego KL Mauthausen¹² odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives.

Last... ↑	Firs... ↓	Maid... ↓	Plac... ↓	Date... ↓	Pris... ↓
SCHWARZBURG GÜNTER	Roman			10/22/1886	4181

DocID: 10750366 (Roman SCHWARZBURG GÜNTER)

8.

Symboliczny grób Romana Szwarczbur Günter znajduje się na Warszawskich Starych Powązkach¹³ (kwatery 47, rząd 5 miejsce 16, 17, 18, 19) w grobowcu rodziny Garbielów, obok prochów ojca Kazimierza – wielce zasłużonego dla Gminy Gójsk.

Inskrypcje z prawej płyty poziomej:

Ś. P.
ROMAN
SCHWARZBURG-GUNTHER
ZGINAŁ W MAUTHAUSEN
DN. 27. X. 1940 R.

Stare Powązki
 Ewangelicko-Augsburski (Luterański)
 Komunalny Północny
 Cmentarz Wojskowy
 Cmentarz Wolski Prawosławny

nazwisko: imię:
 kwatery: rząd: miejsce:
 rok: miesiąc: dzień:

lista pochowanych

- SCHWARZBURG-GUNTHER KAZIMIERZ, kwatera 47, rok 1930
- SCHWARZBURG-GUNTHEROWA LAURA, kwatera 47, rok 1954
- SCHWARZBURG-GÜNTER ROMAN, kwatera 47, rok 1940**

Pozycje od 1 do 3 z 3 łącznie

◀ poprzedni następny ▶

¹² Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/>. Osoba poszukiwana: Szwarczbur, Bezpośredni link do dokumentów: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/10750366?s=Swarzburg&t=2114594&p=0>

¹³ Dane ze strony internetowej: <https://cmentarz.stare-powazki.pl>, osoba wyszukiwana: Schwarzburg kwatera 47, rząd 5 miejsce 16, 17, 18, 19) w grobowcu rodziny Garbielów

